

Protokół Nr 16
z posiedzenia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego
w dniu 16.06.2020 roku

Posiedzenie Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, zwanej dalej Komisją, odbyło się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, przy użyciu programu do wideokonferencji.

W posiedzeniu udział wzięli radni członkowie Komisji oraz zaproszeni goście.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Otwarcie i zatwierdzenie porządku obrad Komisji.
2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.
3. Omówienie raportu o stanie województwa.
4. Zaopiniowanie projektów uchwał na najbliższą sesję Sejmiku.
5. Sprawy różne i wolne wnioski.

Ad 1.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski - otworzył posiedzenie Komisji, przedstawiając proponowany porządek posiedzenia i zaproszonych gości. Dokonano sprawdzenia obecności na posiedzeniu poprzez odczytanie nazwisk. W zawiązku z pojawieniem się wniosków Pana Wojciecha Dingesa Wiceprezesa Stowarzyszenia Śląski Ruch na Rzecz Rozwoju Kolei „Kolej na Śląsk” o umożliwienie wystąpienia oraz Pani Przewodniczącej Jadwigi Baczyńskiej o upamiętnienie pamięci Janiny Szczepańskiej, pan przewodniczący zaproponował aby wystąpienie Pana Dingesa odbyło się na zakończenie punktu 4, natomiast wystąpienie Pani radnej Jadwigi Baczyńskiej odbyło się w punkcie sprawy różne i wolne wnioski. W głosowaniu jawnym Komisja jednogłośnie przyjęła tak sformułowany porządek obrad.

Ad 2.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski - poprosił zebranych o zgłaszanie uwag i zastrzeżeń do rozсланego pocztą elektroniczną projektu protokołu nr 15. Ponieważ nie wniesiono uwag i zastrzeżeń, przeto na podstawie §44m ust. 2 statutu Województwa Śląskiego, protokół nr 15 z posiedzenia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego z dnia 12 maja 2020 r. uważa się za przyjęty przez Komisję.

Ad 3.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski – przechodzimy do zaopiniowania Raportu o stanie województwa, proszę wnioskodawcę o wprowadzenie do dokumentu.

Dyrektor departamentu Rozwoju Regionalnego, Pani Małgorzata Staś - prezentacja została Państwu przesłana na skrzynki mailowe. Raport o stanie województwa został przyjęty pod koniec kwietnia przez Zarząd Województwa Śląskiego. Obowiązek opracowania Raportu o stanie województwa nakładają przepisy art. 34a ust. 1 ustawy o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 512 z późn. zm.). Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

Uchwała Nr V/55/6/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów dotyczących opracowania raportu o stanie województwa wskazuje jakie elementy powinny być ujęte w ramach opracowywanego raportu. Podstawowym źródłem informacji w zakresie opisów sytuacji społeczno-gospodarczej są oficjalne publikacje Głównego Urzędu Statystycznego. Dane statystyczne prezentowane w dokumencie odnoszą się do 2018 roku, zgodnie ze stanem dostępności na czwarty kwartał 2019 roku.

Informacje dotyczące realizacji zadań Zarządu Województwa Śląskiego przygotowane zostały w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe, zgodnie ze stanem na

koniec 2019 roku. Zgodnie z zapisami Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego prezentowany dokument składa się z następujących elementów:

Część I: informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa;

Część II: syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii (w formie tabelarycznej) uzupełniony opisem statystycznym;

Załączniki do raportu to: informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego. Wśród najważniejszych dokumentów strategicznych i wdrożeniowych o charakterze horyzontalnym wskazać należy przede wszystkim:

- Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Demografia - sytuacja ludnościowa regionu.

W województwie śląskim zjawisko depopulacji, czyli spadku liczby ludności, widoczne jest od dłuższego czasu. Z roku na rok liczba mieszkańców województwa maleje, w okresie od 2000 do 2018 roku spadek wyniósł 4,74%. Region jest na trzeciej pozycji pod względem ujemnej procentowej zmiany liczby ludności wśród województw, tj. za województwem opolskim (-7,9%) i łódzkim (-6,1%). Niekorzystną sytuację demograficzną jeszcze bardziej podkreśla wskaźnik obciążenia demograficznego określający liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Wskaźnik ten dla województwa śląskiego w 2018 r. osiągnął wartość 132,9 co oznacza większy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku do 18 lat. Utrzymująca się tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy równoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, będzie miała poważne implikacje gospodarcze i społeczne. Na ten stan rzeczy nakłada się równocześnie stały wzrost przeciętnej długości trwania życia. W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Jednocześnie należy zauważyć postępujący wzrost przewidywanego życia wśród obu płci. W 2018 roku przeciętna długość życia wynosiła w województwie śląskim dla kobiet 80,9 lat (Polska 81,7 lat) a dla mężczyzn 73,5 lat (Polska 73,8 lat). Wydłużającą się długość życia należy uznać za pozytywną zmianę wskazującą m.in. na poprawę jakości życia, na którą składa się wiele elementów, takich jak m.in.: jakość opieki medycznej, warunki życia, jakość środowiska.

Gospodarka - Produkt Krajowy Brutto.

Województwo śląskie zaliczane jest do regionów o największym potencjale gospodarczym, co wyraża się w dużej wartości PKB. Należy jednak podkreślić, iż jednocześnie wartość produktu krajowego brutto wzrasta wolniej niż w przypadku słabiej rozwiniętych województw, przez co powoli, ale stale region traci swoją silną pozycję. W rezultacie pozycja województwa śląskiego pod względem wartości PKB na 1 mieszkańca, mimo iż jest jedną z wyższych w kraju, również charakteryzuje się stopniowym spadkiem. Województwo śląskie traci także przewagę w zakresie wartości PKB na 1 mieszkańca w odniesieniu do średniej dla kraju (jeszcze w 2004 roku PKB per capita było w regionie o ponad 11 pp. wyższe niż średnia w kraju, od roku 2016 ta przewaga wynosi jedynie 3,6 pp.). Wyraźnie powiększa się dystans regionu do najsilniejszego w kraju województwa mazowieckiego. Od 2006 roku województwo śląskie zaczęło także tracić względem województwa dolnośląskiego (trend ten nasilił się od roku 2010), natomiast od roku 2013 do wymienionych dołączyło województwo wielkopolskie. Od 2011 roku województwo śląskie powoli zaczęło tracić przewagę w odniesieniu do PKB per capita także nad województwami małopolskim, łódzkim i pomorskim. Województwo śląskie jest drugim po województwie mazowieckim regionem w kraju w zakresie tworzenia Wartości Dodanej Brutto (WDB). WDB województwa śląskiego w 2017 roku wyniosła 214,5 mld zł, natomiast udział regionu w tworzeniu WDB wyniósł 12,28%.

Największa część wartości dodanej brutto wytwarzanej w województwie śląskim pochodzi z podregionu katowickiego (prawie 21% WDB), przy czym podregion ten stopniowo obniża swój udział w wytwarzaniu WDB województwa (w latach 2012-2017 WDB podregionu katowickiego wzrosło jedynie o 14,3%). Największy przyrost wartości dodanej brutto w okresie 2012-2017 zanotował podregion bielski (o 26,7%), co przełożyło się na jego blisko 15% udział w wytwarzaniu WDB regionu. Ponadto sporo zyskały podregiony: częstochowski (wzrost wartości WDB o 22,4%) oraz gliwicki (wzrost wartości WDB o 18,3%). Mniejszy przyrost wartości dodanej brutto od podregionu katowickiego zanotowały jedynie podregiony tyski i rybnicki (przyrost odpowiednio o 9,6% i 11,5%).

Najwyższe miejsca pod względem ogólnego wskaźnika rozwoju terytorialnego uzyskały powiaty grodzkie: Bielsko-Biała, Katowice oraz Gliwice i powiaty: cieszyński oraz pszczyński. Relatywnie wysoki poziom rozwoju uzyskały także: Tychy, Żory, powiat bielski, Zabrze, Częstochowa, powiat tarnogórski, Rybnik, Dąbrowa Górnicza oraz Chorzów.

Na przeciwnym biegunie znalazły się powiaty leżące w północnej części regionu (częstochoowski i kłobucki - typowo rolnicze) oraz powiat rybnicki o wyraźnie przemysłowej charakterystyce. Relatywnie niskie pozycje osiągnęły powiaty obejmujące obszar Jury Krakowsko-Częstochowskiej (zawierciański i myszkowski) oraz powiat będziński. Ponadto niski poziom wskaźnika charakteryzuje także miasta na prawach powiatu leżące w GZM, a mianowicie: Rudę Śląską, Bytom, Świętochłowice, Piekary Śląskie, Siemianowice Śląskie oraz Sosnowiec. Zgodnie z Umową Partnerstwa z dn. 21 maja 2014 roku całkowita alokacja na RPO WSL 2014-2020 wynosi 3 476 937 134 EUR, z tego:

- Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - 2 498 891 499 EUR, 72% programu

- Środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego - 978 045 635 EUR (kwota uwzględnia środki na pomoc techniczną w wysokości 118 000 000 EUR), 28% programu.

W 2019 roku zawarto 506 umów na łączną kwotę 1 610 mln zł EFRR oraz 511 umów na łączną kwotę 663,2 mln zł w ramach EFS.

W ramach RPO WSL 2014-2020 realizowane są instrumenty rozwoju terytorialnego: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) oraz Regionalne Inwestycje Terytorialne (RIT).

Na realizację ZIT/RIT zostało przeznaczony 1 107 808 551 EUR, w tym 135 942 551 EUR z Europejskiego Funduszu Społecznego i 971 866 000 EUR z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Największy udział środków finansowych w ramach zawartych umów występuje w osi priorytetowej IV *Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna*, gdzie wartość umów wynosi prawie 30% wszystkich umów zawartych w 2019 roku. Drugą z kolei największą wartość umów osiągnięto w priorytecie VI *Transport* (14%) a następnie w priorytetach IX *Włączenie społeczne* (11%) i X *Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna* (11%).

Obszar Przedsiębiorczość.

W roku 2017 liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON wyniosła 469 927, co stanowiło prawie 11% podmiotów działających w kraju. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie śląskim zwiększyła się w okresie 2009-2017 o 9,1%, niemniej jednak udział podmiotów z regionu w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w Polsce zmniejszył się o 0,6 pp.

Przyrost liczby przedsiębiorstw wynikał niemal wyłącznie ze zwiększenia liczebności najmniejszych firm, co może świadczyć o zwiększającej się przedsiębiorczości mieszkańców regionu. Liczba mikroprzedsiębiorstw (czyli podmiotów zatrudniających do 9 osób) zwiększyła się o 41,7 tys., co stanowiło przyrost o 10,3%, podczas gdy w tym samym okresie łączna liczba firm małych (10-49 osób), średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej zatrudnionych osób) spadła o ponad 2,3 tys. (spadek o 9,2%).

JBR – 528 w 2016 roku; nakłady na mieszkańca na B+R 56,5% średniej krajowej;

zgłoszenia patentowe (2017) – 489 (spośród 3924 w kraju); patentów 351 (spośród 2795 w kraju tj. 12,6%)

Wskaźniki cząstkowe WRT ukazują poziom rozwoju w powiatach województwa śląskiego w różnych aspektach życia społeczno-gospodarczego. W zakresie odnoszącym się do nowoczesnej gospodarki pod uwagę brane są w największym stopniu wskaźniki odnoszące się do nakładów inwestycyjnych, rynku pracy, czy też edukacji.

Najlepsze pozycje reprezentują miasta z centralnej części regionu, w szczególności: Gliwice, Katowice, Tychy i Jaworzno. Wysoko w rankingu plasują się także Bielsko-Biała, Żory, oraz powiat pszczyński. Słabo w przypadku nowoczesnej gospodarki wypada północno-wschodniej części regionu. Najbardziej predystynowane do rozwijania nowoczesnej gospodarki są obszary o najwyższym stopniu urbanizacji, z kolei najgorzej wypadają tereny o charakterystyce rolniczej.

Obszar Mieszkaniec.

Mamy 30 strategii programów, kultura, sport, zabytki szkolnictwo zawodowe, polityka społeczna, zdrowie psychiczne, niepełnosprawność, ekonomia społeczna, programy profilaktyczne, zatrudnienie, współdziałania z NGO, wyzwania demograficzne, Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2017 r. wyniosło 756,9 tys. osób (12,6% przeciętnej liczby zatrudnionych w kraju), co plasowało region na 2. miejscu w kraju (po województwie mazowieckim). Województwo charakteryzowało się wysokim udziałem przemysłu w strukturze przeciętnego zatrudnienia, głównie za sprawą przetwórstwa przemysłowego, którego udział w ogóle omawianej wartości wyniósł 42,8%. Dane obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz

w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Spółdzielnie socjalne stanowią szczególną grupę przedsiębiorstw społecznych.

Ekonomia społeczna

Na koniec 2017 roku widniało 157 spółdzielni z województwa śląskiego. Na podstawie informacji udostępnianych przez Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej i ogólnodostępnych wykazów, liczbę aktywnych wówczas spółdzielni socjalnych w regionie szacuje się na 146.

W województwie śląskim w 2017 roku funkcjonowało 135 jednostek reintegracji społeczno-zawodowej, tj.:

23 Centra Integracji Społecznej (CIS);

44 Kluby Integracji Społecznej (KIS);

13 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ);

55 Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ).

Wskaźnik cząstkowy Szanse rozwojowe mieszkańców odzwierciedla m.in. wysokość dochodów mieszkańców, jakość kształcenia, dostępność do ośrodków opieki dla najmłodszych dzieci, stan rynku pracy, tendencje demograficzne, dostęp do instytucji ochrony zdrowia.

WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2016 roku wg obszarów: Szanse rozwojowe mieszkańców.

Najlepsze pozycje w odniesieniu do wskaźnika WRT Szanse Rozwojowe osiągają duże i silne miasta (Gliwice, Katowice, Bielsko-Biała, a także Dąbrowa Górnicza, Tychy, Żory i powiat pszczyński). Relatywnie dobrze kształtuje się sytuacja w powiatach ziemskich o wysokim udziale terenów zielonych (powiaty cieszyński, żywiecki, tarnogórski, czy lubliniecki). Najgorsze wartości tego wskaźnika cząstkowego osiągnięte były w powiatach: rybnickim, częstochowskim, zawierciańskim oraz w Bytomiu i Siemianowicach Śląskich.

Obszar Przestrzeń.

Wskaźnik cząstkowy odnoszący się do Przestrzeni wyznaczany jest w oparciu o m.in. czynniki środowiskowe (odpady, zanieczyszczenia środowiska, wykorzystanie sieci komunalnych). Ponadto wskaźnik ten uwzględnia dostępność do mieszkań, infrastrukturę drogową czy też poziom wydatków inwestycyjnych.

WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2016 roku wg obszarów: Przestrzeń

Najlepiej sklasyfikowane w zakresie tego wskaźnika cząstkowego WRT są powiaty południowej części regionu, w szczególności bielski i cieszyński oraz w miasto Bielsko-Biała. Dobrze przedstawia się również sytuacja w stolicy województwa – Katowicach. Zdecydowanie najslabiej wypada pod tym względem północ województwa.

W ramach obszaru Przestrzeń zidentyfikowano 11 dokumentów, w tym 2 zostały zaktualizowane w 2019 roku, a 2 są nowoprzyjęte. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy dokumentów dotyczące: środowiska i przyrody, transportu oraz rewitalizacji. W ramach obszaru Przestrzeń wykazano 26 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 11 zakończono w 2019 r.

W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy projektów dotyczące: środowiska, przyrody, transportu oraz rewitalizacji.

W ramach obszaru Przestrzeń wykazano 77 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 5 grup zadań dotyczące: środowiska, przyrody, transportu, geodezja oraz zagospodarowanie przestrzenne. Wskaźnik cząstkowy odnoszący się do Przestrzeni wyznaczany jest w oparciu o m.in. czynniki środowiskowe (odpady, zanieczyszczenia środowiska, wykorzystanie sieci komunalnych). Ponadto wskaźnik ten uwzględnia dostępność do mieszkań, infrastrukturę drogową czy też poziom wydatków inwestycyjnych.

WRT cząstkowy w powiatach województwa śląskiego w 2016 roku wg obszarów: Przestrzeń

Najlepiej sklasyfikowane w zakresie tego wskaźnika cząstkowego WRT są powiaty południowej części regionu, w szczególności bielski i cieszyński oraz w miasto Bielsko-Biała. Dobrze przedstawia się również sytuacja w stolicy województwa – Katowicach. Zdecydowanie najslabiej wypada pod tym względem północ województwa.

Obszar Współpraca,

Współpraca m/n – regiony partnerskie (17); członkostwo w organizacjach m/n (ERIH; TRITIA); Polska Południowa

Lotnisko - przyrost wyjeżdżających i przyjeżdżających łącznie z ok. 2,3 mln (2009) do ok. 3,9 mln (2017).

Szlak zabytków techniki; oprócz tego są w regionie takie szlaki jak: Szlak Architektury Drewnianej; Szlak Orlich Gniazd; Szlak Kulinarny „Śląskie Smaki”

Samorząd Województwa Śląskiego prowadził aktywne działania oparte o współpracę z partnerami zagranicznymi. Województwo Śląskie w 2019 r. było członkiem m.in. następujących organizacji międzynarodowych, tj. w:

- Europejskim Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH;
- Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej TRITIA.
- European Social Network ESN

Wskaźnik cząstkowy odnoszący się do Przestrzeni wyznaczony jest w oparciu o m.in. czynniki środowiskowe (odpady, zanieczyszczenia środowiska, wykorzystanie sieci komunalnych). Ponadto wskaźnik ten uwzględnia dostępność do mieszkań, infrastrukturę drogową czy też poziom wydatków inwestycyjnych. W powyższym zakresie prym wiodą duże miasta subregionalne: Katowice, Bielsko-Biała i Częstochowa oraz powiaty: cieszyński, pszczyński, tarnogórski i będziński. Najslabiej wypadają powiaty kłobucki i rybnicki oraz miasta wchodzące w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii ulokowane w jej centralnej części: Bytom, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie i Świętochłowice. Mapa odnosząca się do wskaźnika cząstkowego Relacje z Otoczeniem pokazuje, że najlepsze rezultaty dotyczą powiatów leżących na osi północ-południe, podczas gdy gorsze wyniki osiągają powiaty zajmujące wschodnie i zachodnie krańce regionu.

W ramach obszaru Współpraca wykazano 35 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 14 zakończono w 2019 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy projektów dotyczące: współpracy, szeroko rozumianej promocji województwa oraz kultury (w zakresie tworzenia produktu kulturalnego).

Załączniki.

Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2019 roku (I edycja). Zgodnie z regulaminem, Zarząd Województwa Śląskiego w formie uchwały wskazał kwotę przeznaczoną na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego – w 2019 roku kwota dostępnych środków wynosiła 10 mln złotych. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego podzielone zostały na pule:

- 1) wojewódzką, wynoszącą 1/4 ogółu środków i obejmującą całość województwa,
- 2) podregionalne, składające się z grup powiatów, wynoszące łącznie 3/4 ogółu środków.

Wkład województwa śląskiego w wytwarzanie Produktu Krajowego Brutto jest wysoki, region zajmuje w tym względzie 2. miejsce w kraju (prawie 1/8 wartości PKB). Niepokojący jest natomiast fakt stopniowego obniżania pozycji województwa w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca – w 2017 roku region zajmował 4. pozycję w Polsce, ale od kilkunastu lat obserwuje się wyraźną utratę znaczenia względem innych wiodących gospodarczo województw (w szczególności mazowieckiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego). Województwo śląskie jest regionem charakteryzującym się znikomym udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki – pod względem wartości dodanej brutto pochodzącej z tego sektora region zajmuje dopiero 13. miejsce w kraju. Zdecydowanie największą część WDB województwa pochodzi natomiast z sektora usług (pod tym względem województwo jest na 2. pozycji w Polsce). Również 2. lokatę w kraju zajmuje sektor przemysłowy województwa śląskiego, natomiast udział tego sektora w całości wartości dodanej wytwarzanej w regionie jest w województwie śląskim najwyższy z wszystkich 16 województw.

Województwo śląskie charakteryzuje się niekorzystną sytuacją demograficzną. Region, którego populacja należy do najliczniejszych w kraju, a gęstość zaludnienia jest zdecydowanie najwyższa, co z kolei przekłada się na najwyższy w Polsce stopień urbanizacji, boryka się z problemami starzenia społeczeństwa oraz odpływu migracyjnego ludności. Ponadto mieszkańcy regionu żyją relatywnie krótko – pod względem przeciętnego trwania życia województwo jest na 14. miejscu w odniesieniu do kobiet i na 12. pozycji w przypadku mężczyzn (wzrost o jedną pozycję w stosunku do roku poprzedniego zarówno w kategorii kobiet i mężczyzn). Jednocześnie na niskim poziomie kształtuje się przyrost naturalny, przyjmujący wartości ujemne (dopiero 14. pozycja w Polsce, spadek o jedną pozycję w stosunku do roku poprzedniego). Niski przyrost wiąże się bezpośrednio z niskim współczynnikiem dzietności. Wprawdzie pozycja województwa nie jest w tym względzie najniższa (7. miejsce w Polsce), niemniej wartość współczynnika równa 1,424 kształtuje się zdecydowanie poniżej

wartości, która uznawana jest za zapewniającą prostą zastępowalność pokoleń (2,1). Odpływ migracyjny ludności z województwa śląskiego następuje zarówno poza granice kraju, jak również w inne rejony Polski, o czym informuje ujemne saldo migracji. W zakresie migracji wewnętrznych region lokuje się na przedostatnim miejscu w kraju, natomiast odpływ za granicę jest zdecydowanie najwyższy.

Województwo śląskie boryka się także z pewnymi problemami dotyczącymi rynku pracy. Świadczy o tym relatywnie niski wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku produkcyjnym (dopiero 13. miejsce wśród województw, spadek aż o 3 pozycje w stosunku do roku poprzedniego), jednocześnie spora jest grupa osób korzystających ze świadczeń społecznych związanych z niezdolnością do pracy. Pod względem liczby pobierających renty z tego tytułu region jest na 2. miejscu w kraju.

Województwo śląskie od wielu lat charakteryzuje się najwyższą emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Natomiast korzystnym jest fakt, że region jest liderem w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (udział odpadów zebranych w ten sposób w ogólnej sumie odpadów jest najwyższy w kraju).

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski - otwieram dyskusję. Czy ktoś z Państwa radnych chciałby zadać pytanie do przedstawionego dokumentu?

Pani radna Urszula Koszutska – czy nasze województwo charakteryzuje się niskim poziomem zatrudnienia? Z czego wynika najmniejsza ilość łóżek w naszym województwie w skali kraju?

Dyrektor departamentu Rozwoju Regionalnego, Pani Małgorzata Staś - niski poziom zatrudnienia w naszym województwie wynika z sytuacji demograficznej ludność w wieku produkcyjnym niski, poziom zatrudnienia i wiele osób w górnictwie przechodzi szybsze na wcześniejszą emeryturę. Jeżeli chodzi o najmniejszą ilość łóżek szpitalnych, to mamy 184 łóżka ale za to mamy większą dostępność do usług. Statystycznie to mimo iż jest duża liczba hospitalizowanych to sprawność systemu jest duża.

Pani radna Urszula Koszutska – czy nie mamy informacji zwrotnych na temat zapotrzebowania na zwiększenie ilości łóżek?

Dyrektor departamentu Rozwoju Regionalnego, Pani Małgorzata Staś - tendencją UE jest zmniejszanie liczby łóżek na jednego mieszkańca.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski – czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę, zatem zamykam dyskusję i proponuję podjęcie uchwały o następującej treści: (proszę o głosowanie jawnie)

Uchwała nr OWK.6.0014-0043/20 Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego - druk VI/264.

§1

Na podstawie §5 ust.2 pkt 1 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, Komisja Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, zwana dalej Komisją, wnosi do Sejmiku Województwa Śląskiego o przyjęcie projektu wymienionej w tytule uchwały bez poprawek.

§2

Na podstawie §5 ust.3 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, przedstawienie określonej w § 1 opinii Komisji, na posiedzeniu Sejmiku Województwa Śląskiego powierza się przewodniczącemu lub wiceprzewodniczącemu Komisji.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W wyniku głosowania jawnego uchwałę podjęto następującym stosunkiem głosów:
za: 9, przeciw: 0, wstrzymało się: 2.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski - przechodzimy do zaopiniowania następnego projektu uchwały z druku VI/276 w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 na terenie miasta Gliwice kategorii dróg . Proszę wnioskodawcę o przedstawienie uzasadnienia projektu uchwały.

Zastępca dyrektora Departamentu Komunikacji i Transportu, Pani Ewa Mucha – zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych zaliczenie do kategorii dróg wojewódzkich następuje w drodze uchwały sejmiku województwa w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw transportu oraz obrony narodowej. Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o drogach publicznych organem właściwym do pozbawienia drogi dotychczasowej kategorii jest organ właściwy do zaliczenia jej do odpowiedniej kategorii. Pozbawienia drogi jej kategorii dokonuje się w trybie właściwym do zaliczenia drogi do odpowiedniej kategorii tj. w drodze uchwały sejmiku województwa w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw transportu oraz obrony narodowej.

Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 874/120/VI/2020 z dnia 22 kwietnia 2020 r. przyjął projekt uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 na terenie miasta Gliwice kategorii dróg wojewódzkich, by zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych uzyskać opinię ministra właściwego do spraw transportu oraz ministra obrony narodowej. W dniu 30.04.2020r. Marszałek Województwa Śląskiego skierował pisma do Ministra Infrastruktury i Ministra Obrony Narodowej z prośbą o przedstawienie stanowiska w powyższej sprawie.

Pozbawienie odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 na terenie miasta Gliwice kategorii dróg wojewódzkich wynika z projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych, przekazanego pismem nr DDP-5.0211.1.2020 z dnia 15 marca 2020r., w związku z planowanym oddaniem do użytkowania w czerwcu 2020 r. odcinka zachodniej obwodnicy miasta Gliwice, od ul. Rybnickiej do ul. Daszyńskiego i ma na celu ustanowienie przebiegu tymczasowego DK78 do czasu wybudowania ww. obwodnicy w całości.

Uchwałą Nr VI/20/11/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 maja 2020 r. pozytywnie zaopiniowane zostały projekty rozporządzeń Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych oraz w sprawie pozbawienia dróg kategorii dróg krajowych, w części dotyczącej województwa śląskiego, tj. odcinków dróg na terenie miasta Gliwice.

Minister Infrastruktury pismem z dnia 10 maja 2020 r. poinformował, że uwzględnienie omawianego odcinka drogi wojewódzkiej w projekcie rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg krajowych należy traktować jako uzgodnienie przez ministra właściwego do spraw transportu pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 408 tj. ul. Daszyńskiego na odcinku od zachodniej obwodnicy miasta do skrzyżowania z ul. Ciupków i ul. Słowackiego na terenie miasta Gliwice kategorii dróg wojewódzkich bez konieczności występowania do ministra właściwego do spraw transportu o uzgodnienie w trybie art. 6 ust. 2 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o drogach publicznych.

Zastępca Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego działając z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej pismem z dnia 18 maja 2020 r. nie zgłosił uwag do przedstawionej propozycji pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi wojewódzkiej nr 408, ul. Daszyńskiego od skrzyżowania

z zachodnią obwodnicą miasta do skrzyżowania z ul. Ciupków i ul. Słowackiego na terenie miasta Gliwice i zaliczenia go do kategorii dróg krajowych.

Uwzględniając powyższe, niezbędne jest podjęcie przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwały w sprawie pozbawienia wskazanego odcinka DW 408 kategorii drogi wojewódzkiej, celem zaliczenia go do kategorii dróg krajowych jako działanie zgodne z ww. projektem rozporządzenia Ministra Infrastruktury.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpełski - otwieram dyskusję, kto ma pytania do przedstawionego materiału? Nie widzę, zatem zamykam dyskusję i proponuję podjęcie uchwały o następującym brzmieniu: (proszę o głosowanie jawnie):

Uchwała nr OWK.6.0014-0042/20 Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały w sprawie pozbawienia odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 na terenie miasta Gliwice kategorii dróg wojewódzkich - druk VI/276.

§1

Na podstawie §5 ust.2 pkt 1 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, Komisja Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, zwana dalej Komisją, wnosi do Sejmiku Województwa Śląskiego o przyjęcie projektu wymienionej w tytule uchwały bez poprawek.

§2

Na podstawie §5 ust.3 regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego, przedstawienie określonej w §1 opinii Komisji, na posiedzeniu Sejmiku Województwa Śląskiego powierza się przewodniczącemu lub wiceprzewodniczącemu Komisji.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W wyniku głosowania jawnego uchwałę podjęto następującym stosunkiem głosów:
za: 10, przeciw: 0, wstrzymało się: 0.

Pan radny Marek Bieniek - jeżeli droga nie będzie wojewódzka, to jakie kryterium będzie zastosowane?

Zastępca dyrektora Departamentu Komunikacji i Transportu, Pani Ewa Mucha - obecny odcinek drogi wojewódzkiej będzie w ciągu drogi krajowej. Droga DK78 będzie na całym odcinku drogą krajową.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpełski - przechodzimy do wystąpienia Pana Wojciecha Dingesa, Wiceprezesa Zarządu Stowarzyszenia Śląski Ruch na Rzecz Rozwoju Kolei „Kolej na Śląsk”. Oddaję Panu głos.

Wiceprezesowi Zarządu Stowarzyszenie Śląski Ruch na Rzecz Rozwoju Kolei „Kolej na Śląsk”, Pan Wojciech Dinges – PKP PLK ogłosiły program *Kolej+*, który, dotyczy połączeń na terenie całej Polski. Stowarzyszenie zaproponowało odbudowę kilku połączeń ważnych dla naszego województwa. Wnioskodawcami mają być jednostki samorządu terytorialnego. Po stronie samorządu ma być 15% wartości inwestycji w infrastrukturę kolejową, a 85% po stronie PKP PLK. Stowarzyszenie w swoich

propozycjach wzięło pod uwagę punkty już istniejące, które można by przywrócić do użytkowania bez konieczności budowania zupełnie nowych linii. Nasze propozycje to:

- odbudowa linii kolejowej do **Jastrzębia Zdroju**(śladem linii 159 lub innym),
- budowa nowych przystanków **Pawłowice Śl.**(Studzionka), **Warszowice**, **Żory Baranowice (KSSE)** i **Żory Centrum Handlowe** na liniach 159 i 157
- odbudowa przystanków **Orzesze Miasto**, **Łaziska Śr.** i **Wyry**(w nowej lokalizacji) na linii 169,
- rewitalizacja linii 179 oraz 885 na odcinku **Tychy Lodowisko – Nowy Bieruń**,
- rewitalizacja linii 190 na odcinku **Bielsko-Biała – Skoczów**,
- budowa nowego przystanku **Wodzisław Śl. Miasto** na linii 158,
- rewitalizacja linii 144 **Tarnowskie Góry – Strzybnica – Tworóg - Fosowskie**,
- rewitalizacja linii 149 w dotychczasowym lub nowym śladzie na odcinku **Gliwice –Knurówm** wraz z budową nowych przystanków osobowych,
- budowa nowego przystanku **Sosnowiec Jęzor (przy Designer Outlet w Jaworznie)** na linii 133,
- rewitalizacja linii 162 **Dąbrowa Górnicza Gołonóg – Dąbrowa Górnicza Strzemieszyce**,
- rewitalizacja linii 177 oraz 294 **Racibórz – Baborów – Głubczyce – Raclawice Śl.**, na styku województw: śląskiego i opolskiego, z nowymi lokalizacjami przystanków osobowych.
- obwodnica GOP: nowe przystanki osobowe na odcinkach: **Gliwice – Bytom**, **Siemianowice Śl. - Ruda Śl. Wirek - Kochłowice** i in.
- inne wnioski dot. obszaru GZM (por. Koncepcja Kolei Metropolitalnej)

(Propozycje wraz z mapą stanowią załącznik do protokołu).

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski – program Kolej+ daje szerokie możliwości rozwoju kolei. Lista poruszonych tematów jest dość długa. Należałoby się zapoznać z całym szeregiem możliwych inwestycji punktowych oraz zaprezentować te propozycje samorządom lokalnym. Bardzo dziękuję za wystąpienie oraz za przedstawienie propozycji odbudowy kilku ważnych połączeń dla mieszkańców naszego województwa. Czy ktoś chciałby zabrać głos w tym temacie?

Pan radny Andrzej Molin – chciałbym się odnieść do słów pana Prezesa Dingesesa. Program Kolej + dla Śląska to wielka szansa dla naszego regionu. Należałoby się przyjrzeć tym projektom. Bardzo ważny pod względem turystycznym jest odcinek Bielsko Biała – Cieszyn, tj. rewitalizacja linii 190 na odcinku Bielsko-Biała – Skoczów. Może Zarząd Województwa powinien przystąpić do rozmów z samorządowcami na temat rewitalizacji linii kolejowych, ponieważ jest to ważne dla rozwoju regionu.

Ad 5.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski - bardzo dziękuję za wystąpienie i przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. W tym punkcie prosiła o wystąpienie Pani Przewodnicząca Jadwiga Baczyńska.

Zastępca przewodniczącego Komisji, Pani radna Jadwiga Baczyńska - chciałabym przekazać smutną wiadomość. Dnia 7 czerwca 2020 r. odeszła Świętej Pamięci dr inż. Janina Szczepańska, nauczyciel akademicki, autorytet, specjalistka w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego, autorka wielu opracowań ekofizjograficznych i prognoz oddziaływania na środowisko, współautorka Leśnego Pasa Ochronnego GOP z przełomu lat 60. i 70. XX wieku. Była czołową postacią w środowisku urbanistycznym. Jej wieloletnie dokonania zawodowe w Biurze

Planowania Przestrzennego w Katowicach obejmują projekty, publikacje, konkursy, referaty i inne. W działalności dydaktycznej, jako nauczyciel akademicki na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej oraz w Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach, była wychowawcą nowej kadry architektów i urbanistów. Pamiętamy ją z ogromnej aktywności nie tylko w Towarzystwie Urbanistów Polskich, ale także w Komisji Urbanistyki i Architektury Polskiej Akademii Nauk i Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Katowicach. Pełniła także rolę biegłego w Ministerstwie Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Za swoją aktywność naukową, zawodową i społeczną otrzymała wiele wyróżnień, w tym w 2013 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Pani Janina była dobrym i ciepłym człowiekiem. Pozostanie w naszej pamięci.

Przewodniczący Komisji, Pan radny Zbigniew Przedpelski – dziękuję za dyskusję, zamykam posiedzenie Komisji.

Na tym posiedzenie Komisji zakończono.

*Protokół sporządziła:
Beata Zaczyńska*

Przewodniczący Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego

Zbigniew Przedpelski